

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Olt György ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Juhász Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen fegyelmi határozat hatálytalanítása iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságnál 8.M.1349/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.399/2007/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2009. október 19. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.399/2007/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A Pécsi Munkaügyi Bíróság 8.M.1349/2006/25. számú ítéletével az alperes fegyelmi tanácsa határozatát megváltoztatta azzal, hogy a hivatalvesztés fegyelmi büntetést az előmeneteli rendszerben visszavetés egy besorolási fokozattal, és a Ktv. 49. § szerinti juttatás még ki nem fizetett összegének tárgyévre történő megvonása büntetésre mérsékelte.

A felperest a II. besorolási osztály előadói fokozatából a gyakornok besorolási fokozat I-es fizetési fokozatába vetette vissza 52.800 forint alapilletménnyel 2004. december 20-ai hatállyal.

Megállapította, hogy a felperes a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll a visszavetés időpontja szerinti fokozat ismételt eléréséig.

Megállapította továbbá, hogy a felperes közszolgálati jogviszonya az ítélet jogerőre emelkedése napjával szűnik meg.

Kötelezte az alperest tizenöt napos határidővel a felperesnek 540.545 forint és ennek 2005. március 22-étől számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére. A jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeként 580.050 forint átlagkereset megfizetésére is kötelezte az alperest 56.000 forint felperesi részperköltség megfizetése mellett.

Ezt meghaladóan a bíróság a felperesnek - a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezésére és a további hat havi átlagkereset mint

kárátalány megfizetésére irányuló - keresetét elutasította. Kimondta, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.

A munkaügyi bíróság tényként rögzítette, hogy 2003. március 13-án létesített közszolgálati jogviszonyt a felperes az alperesnél 50.000 forint alapilletménnyel, és egyéb címen 30.000 Ft/hó pótlékkal pénzügyi előadói gyakornok beosztásban. Sz. A. jegyző 2003. május 20-án kelt kinevezés-módosítással 2003. június 1-jétől a I. besorolási osztály gyakornok elnevezésű besorolási fokozat I. fizetési fokozatából a II. besorolási osztály gyakornok elnevezésű besorolási fokozat I. fizetési fokozatába pénzügyi előadói munkakörbe 50.000 forint alapilletménnyel és 30.000 forint munkáltatói döntés alapján járó pótlékkal határozta meg a felperes illetményét és besorolását. 2003. július 2-án Sz. A. jegyző 2003. július 1-jei hatállyal az alapilletményt 52.800 forintra felemelte, és a 30.00 forintos egyéb pótlékot változatlanul fenntartotta. 2004. január 7-én M. J., az alperes jegyzője 2004. január 18-ai hatállyal a II. besorolási osztály gyakornok besorolási fokozat I. fizetési fokozatából II-es besorolási osztály előadó elnevezésű besorolási fokozat II-es fizetési fokozatába pénzügyi előadó munkakörbe sorolta át a felperest, alapilletményét 62.700 forintban, egyéb pótlékát 30.000 forintban határozva meg.

A hivatalban lévő felperesi személyi anyagban tárolt kinevezés-módosítási példányokon munkáltatói döntésen alapuló, illetve egyéb pótlékként a 30.000 forint összeg nem szerepelt, annak ellenére, hogy a felperesnél lévő eredeti, és a M-hoz megküldött fénymásolati példányokon az feltüntetésre került.

Az alperes fegyelmi tanácsa 2004. december 2-án a felperest hivatalvesztés fegyelmi büntetéssel sújtotta, mivel a felperes a munkaköri leírásában foglaltakat súlyosan megszegte.

A fegyelmi határozatban fegyelmi vétségként a felperes terhére rótták:

- a) visszaélt azzal a helyzettel, hogy a saját kinevezésével kapcsolatos teendőket is ő látja el. A kinevezési okmányai egy iktatószám alatt különböző tartalommal készültek, az azon feltüntetett pótlékokra magyarázatot adni nem tudott, így 2003. június és 2004. szeptember között jelentős kárt okozott az alperesnek;
- b) a felperes és egy másik köztisztviselő kommunális adójának eltörlésével kapcsolatosan fegyelmi vétséget követett el;
- c) B. K. Ö. ingatlanértékesítéséből származó 2 millió forintos bevételt nem könyvelték le, és így került a 2004. évi féléves önkormányzati beszámolóba;
- d) a felperes helyett más személyt kellett az alperesnek alkalmaznia a háromnegyed éves beszámoló, a PM info elkészítésére, a 2004. évi könyvelés konszignálására;

- e) a felperes jelentős kárt okozott B. K. Ö.-nek;
- f) munkáját huzamosabb ideig hiányosan, felületesen, másokat megtévesztve végezte;
- g) kötelezettségét részben szándékosan sértette meg, amikor a munkaköri leírásában foglaltakat figyelmen kívül hagyta,
- h) megsértette a számviteli fegyelmet és a számviteli törvényt; 1.100.000 forintos kárt okozott az önkormányzatnak.

A M. V. Ü. határozatában a felperes ellen három rendbeli hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntette miatt, és egy rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntette miatt indított nyomozást megszüntette, mert nem volt megállapítható, hogy a bűncselekményeket a felperes követte el.

A M. V. Ü. egy rendbeli hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntette miatt indított nyomozást a büntethetőséget megszüntető okból megszüntette, a felperest megrovásban részesítette. A felperes ugyanis M. J. nevére szóló kinevezés módosítása közszolgálati jogviszonyban elnevezésű okiraton a tanácsos elnevezésű besorolási fokozatot fogalmazóra, a IV-es fizetési fokozatot I-es fizetési fokozatra javította át.

A V. és P. D.-d. R. Ny. H. a 2 millió forintos bevétel könyvelésének elmulasztása miatt a számvitel rendjének megsértése vétsége tárgyában a nyomozást megszüntette, mivel a cselekmény nem bűncselekmény.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetét részben találta alaposnak.

Nem találta megállapíthatónak, hogy a felperes a személyi anyagában szereplő béradatokat meghamisította volna. A többletjuttatás származása bizonyított, mert azt Sz. A. jegyző állapította meg a felperes részére, mivel távollévő dolgozót is helyettesített. M. J. jegyző a kinevezési okirat aláírásakor nem járt el körültekintően. Nem nyert bizonyítást az sem, hogy a pótlék nélküli kinevezési okmányt a felperes helyezte el a személyi anyagában.

A kommunális adó eltörlésével kapcsolatos gyanú fegyelmi vétséget nem képezhet a munkaügyi bíróság álláspontja szerint. Az alperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy az adó eltörlésében a felperes közreműködött volna: az adóügyeket S. J. intézte, a számítógéphez pedig az alperesnél bárki hozzáférhetett.

A 2 millió forint lekönyvelésének hiánya a büntetőeljárásba bevont igazságügyi adószakértő szakvéleménye szerint nem sérti a számviteli törvény előírását, így sem bűncselekményt, sem fegyelmi vétséget nem valósíthat meg.

A felperes 2004. szeptember 28-ától keresőképtelenség okán, 2004. november 11-étől pedig állásából felfüggesztése folytán volt távol a munkahelyéről, és emiatt került sor másik munkavállaló alkalmazására, ez a felperes terhére fegyelmi vétségként szintén nem értékelhető.

Nem nyert bizonyítást a perben a fegyelmi határozat e) pontjában megfogalmazott jelentős mértékű károkozás sem.

A fegyelmi határozat f), g) és h) pontjában foglalt megállapítások részben az előző pontokra utalnak, részben pedig a vétkesség fokát határozzák meg.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes munkáját a munkaköri leírásban foglaltaktól eltérően hiányosan, felületesen, a közszolgálati jogviszonyból folyó kötelezettségét vétkesen és szándékosan megszegve végezte. A felperes terhére rótt közokirat hamisítás büntetnének elkövetése szándékos cselekmény, és bár a fegyelmi eljárás tárgyát külön nem képezte, de a határozatban szereplő személyi és pénzügyi okiratok kezelésének hiányossága körében értékelendő.

A munkaügyi bíróság a felperes terhére rótt kötelezettségszegéseket együttesen értékelte, és állapította meg a fegyelmi vétség elkövetését, mellyel a Ktv. 50. § (2) bekezdés a) pontjában és c) pontjában foglalt fegyelmi büntetéseket tartotta arányban állónak. A Ktv. 60. § (4) bekezdés alapján a hivatalvesztés fegyelmi büntetés mint a közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként hat havi átlagkeresetnek megfelelő összeg megfizetésére kötelezte az alperest.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.399/2007/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatta, és az alperest terhelő hat havi átlagkeresetnek megfelelő 580.050 forint összegű marasztalást négy havi átlagkereset szerinti 228.800 forintra leszállította. Az ítéletet az ezen felüli fellebbezett részében helyben hagyta. Kötelezte az alperest 15.000 másodfokú perköltség megfizetésére.

A megyei bíróság a munkaügyi bíróságnak az alperes által a felperessel szemben kiszabott fegyelmi büntetést elbíráló döntésével teljes mértékben egyetértett.

Kiemelte, hogy a fegyelmi határozat a) - e) pontjában foglalt fegyelmi vétségek, a felperesi károkozás nem nyert bizonyítást. A további, felperes terhére rótt kötelezettségszegéseket az elsőfokú bíróság együttesen értékelte és állapította meg a fegyelmi vétség elkövetését. Ezt a döntést azonban a felperes fellebbezéssel nem támadta.

A másodfokú bíróság ehhez kapcsolódóan értékelte azt is, hogy az ügyészség a felperest hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntette miatt a nyomozás megszüntetésével egyidejűleg megrovásban részesítette. Ez a cselekmény M. J. jegyző kinevezési okiratának meghamisításával függött össze, melynek elkövetését a felperes beismerte. E cselekmény azonban nem volt a fegyelmi eljárás része, ezzel összefüggésben a gyanúsítást a felperessel nem közölték, a fegyelmi határozat ezt nem tartalmazza - az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben - még ráutaló módon sem. Ezért ebben az eljárásban ezt a kötelezettségszegést a felperes terhére róni sem magában, sem pedig a többi kötelezettségszegéssel együtt nem lehetett.

Összességében azonban helytállónak ítélte a megyei bíróság a munkaügyi bíróság hivatalvesztés fegyelmi büntetést megváltoztató döntését. Ugyanakkor a közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként a Ktv. 60. § (4) bekezdés alapján négy havi átlagkeresetnek megfelelő összeget talált arányban állónak az alperesi jogsértés súlyával, és ezen összegre a munkaügyi bíróság ítéletében foglalt marasztalási összeget leszállította.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, új eljárás lefolytatását, és a felperesi keresetet teljesen elutasító új határozat hozatalát kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat sérti, mivel a rendelkezésre álló tényeket és bizonyítékokat okszerűtlenül, a logika szabályainak megsértésével mérlegelte, így téves jogkövetkeztetésre jutott.

Hangsúlyozta, hogy a felperes nem részesült pótlékban, viszont munkaköri kötelezettsége volt a közalkalmazotti jogviszonnyal kapcsolatos adminisztráció, így ismernie kellett, hogy egy iktatószám alatt két kinevezése került használatba, mivel a béranalitika és a M. jelentések kiadása is munkaköri kötelezettségét képezte. Ebből következően látnia kellett, hogy nem egyezik a folyósított illetménye a megállapított illetménnyel. Megállapítást nyert az is, hogy a felperes részt vett kommunális adója eltörlésében, melynek nem volt semmi alapja. Ezt S. J. fegyelmi eljárás során tett vallomása, valamint a felperes nyilatkozata is alátámasztja.

A felperes munkaköri feladatait sértő módon nem látta el megfelelően a költségvetési gazdálkodással kapcsolatos ügyeket, hiszen az önkormányzat ingatlanértékesítéséből származó bevételét nem könyvelte le, és a bevétel azóta sincs meg. A felperes maga is beismerte, hogy nem ismerte az analitikus nyilvántartás szabályait.

Tévedtek a bíróságok, amikor megállapították, hogy a felperes könyvelési, számviteli ténykedése miatt nem volt indokolt másik munkavállaló alkalmazása, hiszen egyértelműen megállapították, hogy a felperes a munkáját hiányosan és felületesen végezte.

Önmagában az eljáró bíróságok azon megállapítása, hogy a felperes a munkáját a munkaköri leírástól eltérően, hiányosan, felületesen, köztisztviselői jogviszonyból folyó kötelezettségét vétkesen és szándékosan megszegve végezte, megalapozza a hivatalvesztés fegyelmi büntetést. Ebben a körben mindenféleképpen értékelni kell - mint ahogy azt az elsőfokú bíróság is tette - a felperes terhére rótt bűncselekmény elkövetését is.

Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok nem adtak számot arról, hogy miért tartották aránytalannak az alperes által alkalmazott joghátrányt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában tartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt. Nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, azaz felülmérlegelésnek. Az ügy érdekét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 255. § (1) bekezdés, BH.2001/197., BH. 2002/29.]

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

A per tárgyát a felperes hivatalvesztés fegyelmi büntetése felülvizsgálata képezte. Abban kellett a bíróságoknak állást foglalni, hogy a nevesített vétkes kötelezettségszegések megállapíthatók-e, és a megállapítható fegyelmi vétségekkel a kiszabott fegyelmi büntetés arányban áll-e.

Helytállónan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a fegyelmi határozatban foglalt fegyelmi vétség elkövetését az alperes nem bizonyította. Sz. A. jegyző meghallgatására a fegyelmi eljárásban nem került sor. Az iratokhoz csatolt M. V. Ü. B. nyomozást megszüntető határozata rögzíti, hogy a nyomozati kihallgatása során a jegyző elismerte, hogy ő adott munkáltatói döntés alapján 30.000 forint juttatást K. A.-nak, mivel két személy munkáját végezte. M. J. jegyző jegyzőkönyvben foglalt vallomása alapján pedig az állapítható meg, hogy nem járt el körültekintően a

felperes kinevezés-módosításának aláírásakor. E vallomás kitér arra is, hogy bár az illetménymódosításokkal kapcsolatos iratok kitöltése a felperes feladata volt, de a személyi anyagot a jegyző kezelte.

Mivel a felperes felett munkáltatói jogkört gyakorló jegyző állapította meg a felperes részére a pótlékot, így annak felvétele jogosulatlanul nem tekinthető, a pótlék összegében jelentkező kár nem a felperes magatartásával áll okozati összefüggésben.

Nem tudta az alperes bizonyítani azt sem, hogy a kommunális adó eltörlésében a felperes közreműködött, azt S. J. fegyelmi eljárás során tett vallomása sem támasztja alá. A csatolt 2004. november 8-ai jegyzőkönyvben foglalt felperesi személyes nyilatkozat szerint csupán az állapítható meg, hogy a felperes az adóügyekkel foglalkozó kolléganőnek segített, amikor az alpereshez került, de kifejezetten akként nyilatkozott: „én nem töröltem el az adómat”. S. J. pedig szintén ezen a számon csatolt 2005. február 5-ei jegyzőkönyvben elismerte, hogy az adóeltörlést ő végezte, így nem tekinthető érdektelennek azon nyilatkozata, mely szerint az adóeltörlés a felperes útmutatása szerint történt, figyelemmel arra is, hogy a felperes kommunális adójának eltörlése indokát maga a tanú nem tudta megjelölni.

A nyomozati eljárás során azonban S. J. visszavonta e nyilatkozatát, K. A. felperes pedig a cselekmény elkövetését tagadta. Helytálló tehát az eljáró bíróságoknak az a jogkövetkeztetése, hogy kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy a cselekmény elkövetésében a felperes bármilyen módon részt vett volna.

A 2 millió forint árbevétel és befektetés könyvelésével kapcsolatosan a jogerős ítélet a szakértői következtetés alapján megállapította, miszerint a felperes elméleti és gyakorlati hiányosságai idézhették elő, hogy nem tudott a jogszabályi előírásoknak eleget tenni. Azt azonban nem rótták a fegyelmi eljárásban a felperes terhére, hogy a bevétel nemcsak lekönyvelve nincs, hanem az nem is lelhető fel. Ezen tény tehát a bíróságok nem is vizsgálhatták. Az alperes nem tudta bizonyítani a peres eljárás során, hogy a felperes vétkes kötelezettségszegésével összefüggésben kára merült fel: a pótlék kifizetése a munkáltatói jogkör gyakorló döntése alapján, a felperes helyettesítése pedig keresőképtelensége és állásából felfüggesztése okán történt.

Helytálló a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy a fegyelmi eljárásban nem rótták a felperes terhére a M. J. jegyző kinevezésével kapcsolatos okirat hamisítást, így azt sem lehetett értékelni a fegyelmi határozat jogszerűsége kapcsán.

Alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelem arra, hogy a bíróságok nem adtak számot arról, hogy miért enyhítették a kiszabott fegyelmi büntetést. A bíróságok részletesen megindokolták, hogy a fegyelmi határozatban szereplő fegyelmi vétségek közül melyik az, amely megállapítható, melyik az, amely nem képez fegyelmi vétséget, és melyik az, amely nem szerepel fegyelmi vétségként a határozatban. Így okszerű mérlegeléssel jutottak azon következtetésre, hogy a felperesnek a munkaköri leírástól eltérő, hiányos, felületes munkavégzésével, mint a közszolgálati jogviszonyból folyó kötelezettség vétkes, gondatlan megszegésével a Ktv. 50. § (2) bekezdés c) és e) pontjában foglalt fegyelmi büntetések állnak arányban.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § (2) bekezdés alapján a felperesi perköltség megfizetéséről rendelkezni nem kellett.

Az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2009. október 19.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Sztojkoné dr.Hajdu Edit s.k.előadó bíró, dr.Mészárosné dr.Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő